

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobkyně: **MUDr. J. U.**, zastoupené Mgr. Jakubem Uhrem, advokátem, se sídlem U Hranic 3221/16, Praha 10, proti žalované: **Česká lékařská komora**, se sídlem Dolní náměstí 27/38, Olomouc, zastoupené JUDr. Janem Machem, advokátem, se sídlem Vodičkova 28, Praha 1, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 7. 2012, č. j. 38 Ad 4/2011 - 45,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 2904 Kč k rukám jejího zástupce JUDr. Jana Macha do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem

[1] Žalobkyně se před Krajským soudem v Ostravě svou žalobou, doručenou krajskému soudu dne 20. 1. 2011, domáhala ochrany před nezákonným zásahem žalované, který spatřovala v tom, že bylo zasaženo do jejího volebního práva jako členky České lékařské komory. Žalobkyně požadovala, 1) aby bylo žalované zakázáno pokračovat v porušování jejího volebního práva, 2) aby bylo žalované příkázáno obnovit stav před zásahem tím, že žalovaná svolá mimořádný volební sjezd k volbě nového představenstva, na němž bude žalobkyni umožněno realizovat její volební právo, a 3) aby žalobkyni bylo

přikázáno do dvou měsíců uvést svůj stavovský předpis do stavu před přijetím novely dne 19. 11. 2010 XXIV. sjezdem delegátů ČLK.

[2] Žalobkyně poukázala ve své žalobě na to, že dne 1. 4. 2006 se uskutečnil XIX. sjezd delegátů jako nejvyšší orgán žalované, kde bylo zvoleno její představenstvo na pětileté volební období. Volební období představenstva tedy mělo končit dnem 1. 4. 2011. Podle stavovských předpisů žalované platných před 20. 11. 2010 se sjezd, na němž dojde k volbě nového představenstva, nemůže konat dříve než 10 dnů přede dnem, kdy stávajícímu představenstvu uplyne volební období, neboť v relevantním ustanovení se uvádí, že nově zvolení členové představenstva převzou výkon svých funkcí do deseti dnů od svého zvolení. Podle organizačního řádu žalované (§ 12 odst. 2) termín a místo konání sjezdu delegátů je představenstvo komory povinno zveřejnit nejpozději jeden měsíc před datem jeho konání. Žalobkyně však nebyla informována o možnosti ucházet se na volebním sjezdu o funkci v představenstvu žalované a údaje o konání sjezdu nebyly zveřejněny v souladu s organizačním řádem.

[3] Žalobkyně dále ve své žalobě uvádí, že ve dnech 19. až 21. 11. 2010 se uskutečnil XXIV. sjezd delegátů žalované, který dne 19. 11. 2010 přijal novelu stavovského předpisu – volebního řádu, která s okamžitou účinností odstranila desetidenní lhůtu vázanou na ukončení řádného volebního období pro volbu nového představenstva. Umožnila tedy, aby s jakýmkoli předstihem došlo ke zvolení orgánů žalované s tím, že zvolení funkcionáři se ujmou funkcí v budoucnu. Volba představenstva se pak uskutečnila v den následující, tedy dne 20. 11. 2010, na tomtéž sjezdu delegátů, což bylo umožněno přijetím uvedené novely volebního řádu. Dne 21. 11. 2010 pak sjezd delegátů odvolal představenstvo žalované zvolené v roce 2006 s tím, že nebude svoláván mimořádný sjezd, neboť nové představenstvo již bylo zvoleno. Tímto postupem bylo podle názoru žalobkyně porušeno do jejích práv, neboť volby se nekonaly v termínu stanoveném původním stavovským předpisem. V rámci jednoho sjezdu delegátů mělo tedy dojít k postupu, který nemohla žalobkyně ani ostatní členové žalované nikterak předpokládat a přizpůsobit mu svůj postup při kandidatuře do představenstva žalované, tedy při uplatnění volebního práva. V rámci jednoho sjezdu tak došlo k účelové úpravě stavovského předpisu – volebního řádu, čímž se změnil postup a možné termíny voleb do představenstva žalované, následně došlo k volbě představenstva dle tohoto nového předpisu a poté k odvolání představenstva stávajícího, při současném rozhodnutí nesvolávat mimořádný sjezd. Žalobkyni tudíž bylo dle jejího názoru nezákonným zásahem žalované, spočívajícím v přijetí novely volebního řádu a v nezákonném postupu při volbách (v podobě nezveřejnění konání volebního sjezdu, nesvolání volebního sjezdu v řádném ani mimořádném termínu), znemožněno realizovat její volební právo v předvídatelných termínech. Její volební právo tedy bylo zkráceno nezákonným zásahem ze strany žalované.

Vyjádření žalované

[4] Žalovaná se k žalobě vyjádřila podáním ze dne 22. 2. 2011. Žalovaná poukázala na to, že informace o tom, kdy a kde se bude konat XXIV. sjezd delegátů žalované, jakož i o tom, že na tomto sjezdu delegátů proběhne volba členů představenstva a prezidenta žalované, byla publikována na webových stránkách žalované www.lkcr.cz již dne 7. 9.

pokračování

2010, a to v rámci zápisu z jednání představenstva žalované. Tehdejší člen představenstva žalované dr. K. navrhl usnesení: „Představenstvo ČLK svolává XXIV. sjezd delegátů ČLK na 19. – 21. 11. 2010 jako sjezd volební, na kterém proběhne volba prezidenta a členů představenstva ČLK.“ Toto usnesení bylo představenstvem žalované schváleno. Kromě uveřejnění na webových stránkách žalované byla informace o termínu konání sjezdu delegátů žalované i o skutečnosti, že půjde o volební sjezd, uveřejněna také na titulní straně časopisu České lékařské komory Tempus Medicorum č. 10/2010, který vydává žalovaná a který je bezplatně distribuován každému členu žalované, tedy i žalobkyni. Všem členům žalované byl tento časopis distribuován dne 10. 10. 2010 poštou. Rovněž v časopise Tempus Medicorum č. 11/2010, distribuovaném dne 7. 11. 2010, byla řada článků týkajících se kandidatury na funkci prezidenta a do představenstva. I kdyby žalobkyně podrobně nečetla obsah časopisu, již ze samotné obálky stavovského časopisu se musela dozvědět, že bude ve dnech 19. – 21. 11. 2010 konán volební sjezd delegátů žalované.

[5] Žalovaná dále uvedla, že změna volebního předpisu byla přijata řádně a v souladu s právními předpisy i s organizačním řádem žalované. Ani žalobkyně ve své žalobě nevysvětluje konkrétní důvody, proč je napadené ustanovení volebního řádu nezákonné.

[6] Žalovaná argumentovala rovněž tím, že žalobní petit je v zásadě nevykonatelný, a to proto, že první výrok (aby bylo žalované zakázáno pokračovat v porušování volebního práva žalobkyně) je ryze proklamativní a nekonkrétní. Dále je také bezpředmětný, protože žalovaná do volebního práva žalobkyně nijak nezasáhla. K druhému výroku (aby bylo žalované přikázáno obnovit stav před zásahem tím, že žalovaná svolá mimořádný volební sjezd k volbě nového představenstva, na němž bude žalobkyni umožněno realizovat její volební právo) žalovaná uvádí, že je nerealizovatelný – pokud by byl vykonán, žalovaná by měla dvě představenstva, jedno řádně zvolené na sjezdu v listopadu 2010 a druhé na soudem přikázaném mimořádném volebním sjezdu, což by se přičilo zákonu a vedlo by k absurdnímu stavu. K třetímu výroku žalobkyni navrženého petitu (aby žalobkyni bylo přikázáno do dvou měsíců uvést svůj stavovský předpis do stavu před přijetím novely dne 19. 11. 2010 XXIV. sjezdem delegátů ČLK) pak žalovaná poukazuje na to, že žalobkyně vůbec neuvádí, jak přijatá novela volebního řádu žalované zasáhla do jejích práv. Naopak však žalobkyně sama konstatuje, že tato novela byla přijata v souladu se stavovskými předpisy žalované, a nenamítá ani její přijetí v rozporu se zákonem.

[7] Žalovaná tedy své vyjádření uzavřela tím, že žaloba je nedůvodná a návrh rozhodnutí soudu, jak je uveden v petitu žaloby, je dílem nevykonatelný a dílem by v případě realizace vedl k absurdnímu a nezákonnému stavu. Proto žalovaná navrhl, aby byla žaloba zamítnuta a žalované přiznána náhrada nákladů řízení.

Rozsudek krajského soudu

[8] Krajský soud v Ostravě svým rozsudkem ze dne 31. 7. 2012, č. j. 38 Ad 4/2011 - 45, žalobu zamítl a uložil žalobkyni povinnost uhradit žalované náhradu nákladů řízení.

[9] Krajský soud ve svém rozhodnutí uvedl, že v řízení o žalobě žalobkyně bylo zásadní otázkou, zda XXIV. sjezd delegátů žalované byl včas a řádně svolán, zda postupem žalované bylo porušeno právo žalobkyně být volena do orgánů žalované, neboť žalobkyně tvrdí, že nebyla řádně a včas informována o možnosti ucházet se na sjezdu delegátů žalované v listopadu 2010 o funkci členky představenstva a tak vůči ní došlo k nezákonnému zásahu. Krajský soud poukázal na to, že pro poskytnutí ochrany prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem je nutné splnit všechny podmínky stanovené v § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, přičemž „*pouhé dotčení právní sféry žalobkyně není dostačující*“. Krajský soud uvedl, že jediným konkrétním tvrzením žalobkyně je to, že nebyla včas informována o termínu konání sjezdu delegátů žalované, což však skutkově žalovaná vyvrátila, přičemž krajský soud zde poukázal na informace uveřejněné na webových stránkách žalované i v časopise Tempus Medicorum č. 10 a č. 11 z roku 2010. Žalobkyně neprokázala, že by jí bylo žalovanou znemožněno realizovat její volební právo. Krajský soud dospěl k závěru, že termín konání sjezdu delegátů byl včas zveřejněn. K novelizaci stavovského předpisu pak krajský soud uvedl, že není zákonem zmocněn k posuzování stavovských předpisů žalované. Soudní řád správní vymezil soudem přezkoumatelný zásah orgánu tak, že musí být vůči žalobci přímo zaměřen nebo v jeho důsledku musí být vůči žalobci přímo zasaženo. V posuzovaném případě pak krajský soud neshledal, že by byla splněna podmínka pro přiznání důvodnosti žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, neboť zásah nebyl zaměřen přímo proti žalobkyni.

[10] Nejvyšší správní soud poznamenává, že krajský soud rozhodoval o žalobě z ledna 2011 v červenci 2012 a v celém svém rozhodnutí citoval ustanovení zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění účinném před novelizací provedenou zákonem č. 303/2011 Sb. a účinnou od 1. 1. 2012, aniž by vysvětlil použití této právní úpravy.

Kasační stížnost a vyjádření žalované

[11] Proti napadenému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž uvedla, že je podle ní dán důvod pro kasační stížnost podle ustanovení § 103 odst. 4 písm. a) soudního řádu správního. Tuto kasační stížnost zdůvodnila jen kuse, a to tak, že má stěžovatelka nadále zato, že bylo porušeno její volební právo tím, že nebyla informována o konání sjezdu delegátů žalované, termín a místo konání sjezdu delegátů žalované nebyl řádně zveřejněn a že nebyla, shodně jako ostatní členové žalované, informována o tom, do jakých orgánů bude sjezd volit. Dále stěžovatelka uvedla, že považuje rozhodnutí krajského soudu za právně nesprávné, a proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[12] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se kasační stížnost odkazuje na důvod pro podání kasační stížnosti, který v soudním řádu správním nemůže být uveden, neboť jeho § 103 neobsahuje odstavec 4. Podle žalované pak stěžovatelka spíše polemizuje se způsobem hodnocení důkazů krajským soudem, nikoli s právním posouzením jakékoli otázky. K tvrzení stěžovatelky, že nebyla řádně informována o konání sjezdu a jeho obsahu, žalovaná poukazuje na to, že všichni členové žalované byli

pokračování

informování jak na webových stránkách, tak prostřednictvím stavovského časopisu. Všichni členové žalované pak měli právo prezentovat bezplatně v časopise komory svou kandidaturu do představenstva. Žalovaná dále poukazuje na povinnost kumulativního naplnění podmínek pro vyhovění žalobě na nezákonný zásah, jak je definuje rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Aps 1/2005 ze dne 17. 3. 2005, aby nastal důvod k zásahu soudu do kompetence profesní samosprávy. Tyto podmínky však v posuzovaném případě naplněny nebyly, proto žalovaná navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a požaduje přiznání náhrady nákladů řízení o kasační stížnosti.

Posouzení kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval přípustnost kasační stížnosti podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále též „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podala včas. Ačkoli stěžovatelka neklasifikovala svou kasační námitku přesně, Nejvyšší správní soud dospěl podle obsahu podání k závěru, že uplatňuje námitku z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť rozporuje právní závěry krajského soudu. Nejvyšší správní soud totiž dle své konstantní judikatury vychází z toho, že *„pokud ze znění kasační stížnosti vyplývají důvody seznatelné a podřaditelné pod zákonné kasační důvody, není rozhodující, že stěžovatel své důvody nepodřadí jednotlivým zákonným ustanovením, či tak učiní nepřesně“* (rozsudek ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS, všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné také na www.nssoud.cz). Soudní poplatek byl řádně uhrazen. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[14] Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v mezích řádně uplatněného kasačního důvodu a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud nejprve zvažoval, podle které právní úpravy měl krajský soud při posuzování žaloby stěžovatelky postupovat. Vycházel přitom ze své dosavadní judikatury řešící obdobnou situaci, kdy byla žaloba podána za účinnosti soudního řádu správního před novelizací zákonem č. 303/2011 Sb., avšak krajský soud rozhodoval již v době účinnosti této novelizace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2012, č. j. 1 Aps 5/2012 - 38).

[16] Podle čl. II bod 1 zákona č. 303/2011 Sb., který novelizoval s účinností od 1. 1. 2012 soudní řád správní, *není-li dále stanoveno jinak, použije se zákon č. 150/2002 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona*. Řízení před krajským soudem bylo zahájeno dne 20. 1. 2011, přezkoumávané rozhodnutí však bylo vyhlášeno až dne 31. 7. 2012, tedy po nabytí účinnosti novely soudního řádu správního. Proto měl krajský soud posuzovat důvodnost žaloby podle § 82 soudního řádu správního ve znění zákona č. 303/2011 Sb.

[17] Jak vyplývá z ustálené judikatury NSS a jak také správně uvedl v napadeném rozsudku krajský soud, ochrana proti nezákonnému zásahu je možná za kumulativního splnění vícero podmínek. S ohledem na změnu soudního řádu správního však není tato judikatura bez dalšího aplikovatelná. Od 1. 1. 2012 totiž zní § 82 s. ř. s. takto: *Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*

[18] Krajský soud vyšel při interpretaci § 82 s. ř. s. ze starší judikatury NSS (rozsudek ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, publ. pod č. 603/2005 Sb. NSS), která je ovšem založena na textaci § 82 ve znění do 31. 12. 2011. Počínaje 1. 1. 2012 je proto nutno dospět k závěru, že úspěšný žalobce v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu musí být *přímo* (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) *nezákonným* (3. podmínka) *zásahem, který není rozhodnutím* (4. podmínka) a byl *zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo* (5. podmínka). Šestou podmínku, podle níž zásah nebo jeho důsledky musel trvat nebo muselo hrozit opakování zásahu, novela vypustila. Protože však v tomto případě nebyla splněna již první podmínka důvodnosti žaloby, nemělo pochybení krajského soudu, který pracoval s původním legislativním textem, žádný vliv na rozhodnutí ve věci samé. Nejvyšší správní soud tedy svou úvahu k použití nesprávné právní úpravy krajským soudem uzavírá tak, že toto opomenutí krajského soudu nemělo žádný vliv na zákonnost závěrů napadeného rozsudku krajského soudu.

[19] Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že ve věci vedené nejprve pod sp. zn. 6 Aps 2/2007 a poté opakovaně pod sp. zn. 6 Aps 2/2011 posuzoval obdobnou žalobu jiného stěžovatele proti žalované, která se týkala sjezdu delegátů žalované v roce 2003. V této věci nejprve Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 12. 3. 2009, č. j. 6 Aps 2/2007 - 134, publikovaným pod č. 1832/2009 Sb. NSS, rozhodl, že Česká lékařská komora, v postavení veřejnoprávní korporace nadané veřejnou mocí ve vztahu ke svým členům, může být pasivně legitimována k žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením podle § 82 s. ř. s. Poté v rozsudku ze dne 14. 12. 2011, č. j. 6 Aps 2/2011 - 197, dospěl Nejvyšší správní soud k následujícím závěrům: „... *pro poskytnutí ochrany prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem je nutné splnit všechny podmínky normované ustanovením § 82 a násl. s. ř. s. a pouhé dotčení právní sféry stěžovatele není dostačující. ... prodloužení volebního období nebylo zaměřeno přímo proti stěžovateli a ani v jeho důsledku nebylo proti němu přímo zasaženo. Stavovský předpis, vůči jehož důsledkům v podobě jeho aplikace stěžovatel brojí, totiž obecně upravil volební právo všech členů žalované. Pokud však určitá forma činnosti orgánu veřejné moci směřuje vůči všem osobám (a zasahuje tak do jejich právní sféry, včetně sféry stěžovatele), vůči nimž takováto entita vystupuje vrchnostensky coby nositel veřejné moci, nelze hovořit o tom, že tato činnost byla zaměřena přímo proti stěžovateli coby konkrétní osobě, nebo že bylo v důsledku tohoto aktu vůči stěžovateli přímo zasaženo. ... Jiná situace by naopak byla, pokud by výslovně stavovský předpis speciálně a odchylně od obecné úpravy upravil volební právo pouze žalobci nebo určité skupině členů žalované (byť by to činil „obecnými znaky“). V takovém případě by byla 5. podmínka pro přiznání důvodnosti žaloby na ochranu před nezákonným zásahem splněna.“*

pokračování

[20] Tento citovaný závěr Nejvyššího správního soudu pak správně aplikoval krajský soud i na nyní posuzovanou věc s tím, že tedy již z tohoto důvodu – tj. nenaplnění jedné z podmínek, které musí být v posuzovaném případě žaloby podle § 82 s. ř. s. naplněny kumulativně – žaloba stěžovatelky neobstojí.

[21] Nejvyšší správní soud podotýká, že skutkové okolnosti případu posuzovaného citovaným rozsudkem č. j. 6 Aps 2/2011 - 197 byly závažnější a případně mohly svědčit o nevhodném postupu žalované, také právní argumentace stěžovatele v tehdejší věci byla propracovanější a přiléhavější k tehdy posuzovaným skutkovým okolnostem. V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud nemá žádné vážnější pochyby o postupu žalované, veškeré kroky, jež jsou jí vytýkány stěžovatelkou, nenaplnují nejpodstatnější znak nezákonného zásahu, a to samu nezákonnost postupu. V posuzovaném případě postupovala žalovaná v souladu se zákony a ani stěžovatelka vlastně ve své žalobě nebo kasační stížnosti nepoukázala na žádné konkrétní ustanovení zákona, které snad žalovaná měla svým postupem porušit, vyjma obecného tvrzení, že bylo zasaženo do stěžovatelčina práva být volena do orgánů žalované podle § 9 odst. 1 písm. a) zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění pozdějších předpisů a že došlo ke změně stavovských předpisů žalované způsobem, který neodpovídá těmto stavovským předpisům. Takováto obecná argumentace však nepostačí, neboť ani tvrzení stěžovatelky, ani skutkové okolnosti případu nenاسvědčují tomu, že by v posuzovaném případě žalovaná postupovala v rozporu se zákonem.

[22] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (ustanovení § 110 odst. 1 in fine s. ř. s.).

[23] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů. Žalovaná v řízení o kasační stížnosti úspěch měla a náklady jí vznikly v důsledku zastoupení advokátem. Soud tedy zkoumal, zda takové náklady byly vynaloženy důvodně (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.). V této úvaze vyšel soud z nálezů Ústavního soudu ze dne 14. 9. 2010, sp. zn. III. ÚS 1180/10, a ze dne 23. 11. 2010, sp. zn. III. ÚS 2984/09, podle nichž orgány veřejné moci s dostatečným materiálním a personálním vybavením a zabezpečením jsou schopny kvalifikovaně hájit svá rozhodnutí, práva a zájmy, aniž by musely využívat právní pomoci advokátů. Tuto judikaturu Ústavního soudu Nejvyšší správní soud v plném rozsahu respektuje i ve své judikatuře nejen ve vztahu ke státním orgánům, ale i k orgánům samosprávy, a to jak samosprávy územní, tak i samosprávy profesní. Typicky je takovýto postup na místě u disciplinárních řízení, které profesní komory vedou se svými členy. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že „Česká advokátní komora jako orgán veřejné správy disponuje na svěřeném úseku veřejné správy dostatečnými znalostmi a zkušenostmi, pro něž musí být schopna kvalifikovaně hájit svůj veřejně mocenský akt v soudním řízení správním, včetně řízení o kasační stížnosti. Není proto zpravidla namístě přiznávat jí v tomto řízení náklady zastoupení advokátem, neboť nejde o náklady účelně vynaložené“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2007, č. j. 6 As 40/2006 - 87). Obdobné závěry zaujímá Nejvyšší správní soud i ve vztahu k České lékařské

komoře či České lékárnické komoře, např. v rozsudku ze dne 28. 4. 2011, č. j. 3 Ads 163/2010 - 75: „Žalovaná je samosprávnou veřejnoprávní korporací, která disponuje dostatečným odborným aparátem, aby mohla v řízení o kasační stížnosti odpovídajícím způsobem jednat bez využití právní pomoci. Pokud využila služeb advokáta k sepsu vyjádření ke kasační stížnosti, nepovažuje Nejvyšší správní soud tyto náklady za nutné ani účelně vynaložené, a proto přes její úspěch ve věci jí náhradu nákladů právního zastoupení v řízení o kasační stížnosti nepřiznal.“ V nyní posuzované věci se však krajský soud odchýlil od této judikatury a žalované přiznal náhradu nákladů řízení. Rovněž Ústavní soud ve výše citovaných rozhodnutích připouští, že mohou být (byť jen velmi výjimečně) důvodné náklady orgánu veřejné moci vynaložené na zastoupení advokátem. Nejvyšší správní soud zvažoval, zda v nyní posuzovaném případě nenastala právě ona výjimečná situace, pro niž by bylo namíste žalované náhradu nákladů řízení přiznat. V tomto případě totiž byla žalovaná jako samosprávná korporace vystavena žalobě, kterou svou činností nikterak nevyvolala a která neodpovídá její standardní činnosti jako orgánu veřejné správy (což je například disciplinární pravomoc nad jejími členy). Rovněž na rozdíl od jiných obdobných veřejnoprávních samosprávných korporací, jako je advokátní či notářská komora, není žalovaná vybavena tak vysokým počtem erudovaných právních specialistů. Přesto žalovaná pak byla nucena na tento postup reagovat se vši pečlivostí, neboť se jednalo o žalobu, která mohla zpochybnit právoplatnost ustavení jejích nejdůležitějších orgánů.

[24] Z výše popsaných důvodů tedy Nejvyšší správní soud přistoupil k tomu, že výjimečně žalované náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti přiznal a stěžovatelce uložil povinnost k její úhradě. Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalovaná učinila ve věci ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky č. 177/1996 Sb. jeden úkon právní služby (písemné podání soudu týkající se věci samé) po 2100 Kč. Současně má nárok na náhradu hotových výdajů za jeden režijní paušál po 300 Kč, celkem tedy 2400 Kč. Zástupce žalované je plátcem DPH, náklady řízení je tak třeba zvýšit o 21 %, tedy 504 Kč, na 2904 Kč. Nejvyšší správní soud pro úhradu nákladů řízení stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2013

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu